

05.09.2023

Українська література

7 клас

Стрембицька Л.А.

Тема: Художній твір як явище мистецтва, новий ірреальний світ, створений письменником. Його особливість і значення. Функції мистецтва.

Мета:

*розкрити роль художнього твору як явище мистецтва; навчити розуміти функції літератури як мистецтва слова й називати їх; визначати зміст і форму художнього твору; ознайомити учнів з програмовим матеріалом та підручником із української літератури;

*розвивати логічне мислення, пам'ять, вміння висловлювати свою думку;

*сприяти вихованню почуття краси світу й людської душі в художніх творах.

- Що ви розумієте під мистецтвом? (Мистецтво - галузь людської діяльності, яка прагне до задоволення однієї з духовних потреб людини, а саме: любові до прекрасного.)

- Чому людина прагне оточити себе будь-яким мистецтвом?

- Яка роль мистецтва у формуванні людини?

- Чи можна визначити за улюбленим видом мистецтва людини її смак?

Що ж таке мистецтво? Видів мистецтва багато. Це і музика, і живопис, і скульптура, і балет, і театр, і кіно, і художня література. Чим вони відрізняються один від одного? В чому специфіка кожного з них? Ця специфіка визначається насамперед матеріалом, яким користується митець. Для композитора таким матеріалом є звук, для живописця - фарба, для скульптора - мармур, глина, гіпс, дерево, камінь тощо. Для творця художньої літератури таким матеріалом є мова, слово.

У цьому легко переконатися, якщо пригадаємо твори різних видів мистецтва на якусь одну тему - ліс, море, осінь, героїзм людини, життя дітей і школи та інше. Найлегше порівняти зображення в живописі та художній літературі. У першому випадку тема розкривається за допомогою барв, кольорів і ліній, у другому - за допомогою мови. Такі зіставлення можна й розширити.

Наприклад, на тему "Ліс" створили картини І.Шишкін, І.Левітан, музичний твір Т.Чайковський, І.Штраус, написали поезію "Розмова з другом" М.Рильський, "Хор лісових дзвіночків" П.Тичина, "Ранок у лісі" М.Коцюбинський.

- Чим же відрізняється художня література від інших видів мистецтва? (Тим, що єдиним матеріалом є слово).

За допомогою художнього слова письменники зображують важливі характерні події, явища, риси, вдачі людей; розповідають про їх життя, працю, боротьбу, почування, внутрішній світ, вірування; описується природа.

Кожний письменник, починаючи працювати над твором, вивчає навколишню дійсність, обмірковує побачене й почуте, визначає, що важливе, характерне, а що випадкове, другорядне.

У літературних творах за допомогою художнього слова можна змалювати все доступне розуму та уяві людини: події минулого й сучасного, предмети, явища. Отже, що таке художня література?

Художня література - вид мистецтва, що відображає дійсність засобами слова в образній писемній формі. Основним джерелом, з якого розвинулась література, був фольклор.

Художній твір є явище мистецтва.

Художній твір

Художня форма	Зміст
Сюжет	Тема
Композиція	Проблема
Головні та другорядні персонажі	Ідея твору
Характер	Конфлікт
Прийоми створення обрядів персонажів	Пафос
Пейзаж, інтер'єр	
Художні деталі	
Мова художня	

приносить
естетичне
задоволення від
краси

навчає
різними
науками

передбачає
майбутнє

Література

зберігає досвід
минулих
поколінь, художні
скарби

дає практичні
поради, пізнавальну
інформацію

змушує
замислитися
над життєвими
ситуаціями,
вчинками людей

Домашнє завдання.

- Вивчити конспект.
- Написати міні-твір на тему: «Література мені потрібна для того, щоб...»(5-7 речень).

